

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 47/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť I. Č., N., pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 92/2006 a postupom ministra vnútra Slovenskej republiky po právoplatnosti konania vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 18 C 92/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2007 doručená sťažnosť I. Č., N. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 92/2006 a postupom ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) po právoplatnosti konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 18 C 92/2006.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že 18. mája 1995 sa sťažovateľ návrhom podaným okresnému súdu a vedeným pod sp. zn. 19 C 499/96 domáhal vyslovenia neplatnosti skončenia služobného pomeru. Druhým návrhom vedeným na okresnom súde pod sp. zn. 19 C 174/96 sa domáhal práv na ochranu osobnosti. Sťažovateľ vyslovil názor, že v oboch týchto konaniach dochádzalo k zbytočným priet'ahom v konaní, čo podľa jeho vyjadrenia vyslovil aj ústavný súd vo veci sp. zn. I. ÚS 75/98 a sp. zn. III. ÚS 155/06. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol: *„Vzhľadom k tomu, že moje právne účinky s týmito podanými návrhmi zostávajú zachované, tak som opakované v zákonnej lehote vyzval, Ministra vnútra SR, aby vyhotovil nové ROZHODNUTIE o neplatnosti prepustenia zo služobného pomeru dňa 13. septembra 2006, na základe UZNESENIA OS Bratislava I sp. zn. 19 C 499/96-97 zo dňa 10. 7. 2000“*. Podľa vyjadrenia sťažovateľa mu na tento list neodpovedal minister vnútra, ale „generálny riaditeľ“ listom sp. zn. SPC-474/1-2006 z 10. októbra 2006 v tom zmysle, že uznesenie okresného súdu *„ho v žiadnom prípade nezaväzuje, aby v tejto veci konalo a už vôbec, ho nezaväzuje, aby vydalo rozhodnutie o neplatnosti prepustenia zo služobného pomeru“*. Na základe toho sťažovateľ 23. októbra 2006 podal na okresnom súde návrh *„pre nekonanie Ministra vnútra SR, vyhotoviť ROZHODNUTIE o neplatnosti skončenia služobného pomeru z PZ SR v zmysle zákona SNR č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere PZ SR. Požadoval som zmenu rozhodnutia, doplatenie ušlej mzdy a úrok z omeškania, nakoľko úkon prepustenia zo služobného pomeru nebol vykonaný prepísanou formou, ktorý to vyložené ustanovuje tento zákon“*.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ nebol spokojný s postupom okresného súdu iniciovaným jeho návrhom z 23. októbra 2006, podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní, ktorú zaslal na vedomie aj ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“). Na predmetnú sťažnosť mu odpovedal minister spravodlivosti listom z 23. januára 2007 a predseda okresného súdu listom z 9. februára 2007, ktorý bol podľa názoru sťažovateľa oznámením o predĺžení lehoty. Keďže sťažovateľ nebol spokojný s takýmto vybavením jeho sťažnosti, 25. februára 2007 opäť podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní, na ktorú mu odpovedala predsedníčka tamojšieho súdu listom z 19. marca 2007.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa mu 10. mája 2007 bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 18 C 92/2006-16 z 30. marca 2007, ktorým okresný súd „*môj podaný návrh proti ministrovi vnútra SR (...), Bratislava zmenu rozhodnutia, ušlú mzdu a úroky z omeškania zastavil. Po právoplatnosti súd UZNESENIE sp. zn. 18 C 92/2006-16 postúpi vec Ministrovi vnútra SR na ďalšie konanie. (...) Dňa 31. mája 2007 som zaslal žiadosť na OS Bratislava I o vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti UZNESENIA sp. zn. 18 C 92/2006-16 zo dňa 30. 3. 2007*“. Vzhľadom na to, že okresný súd nezaslal sťažovateľovi predmetné uznesenie s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, 16. júna 2007 podal sťažovateľ okresnému súdu sťažnosť „*pre sústavné porušovanie základných ľudských práv*“. Pri osobnej návšteve na okresnom súde 4. júla 2007 sťažovateľ od poverenej zamestnankyne súdu zistil, že spis okresného súdu sp. zn. 18 C 92/2006 bol 27. júna 2007 zaslaný ministrovi vnútra na ďalšie konanie a požadované uznesenie s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti mu bolo zaslané poštou 4. júla 2007.

Ďalším prejavom sťažovateľovej nespokojnosti bola jeho sťažnosť z 11. júla 2007 „*pre sústavné zavádzanie, vedome a účelové porušovanie základných ľudských práv podľa Dohovoru čl. 6 ods. 1, ako i porušovanie Ústavy SR čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 prerokovanie veci bez zbytočných prietahov*“, ktorú zaslal okresnému súdu a viacerým orgánom verejnej moci. Okrem toho sťažovateľ viackrát žiadal ministra vnútra, aby po právoplatnosti uznesenia okresného súdu sp. zn. 18 C 92/2006 z 30. marca 2007 vo veci konal, ale minister vnútra v zastúpení „*generálnym riaditeľom*“ mu listami napr. z 13. júla 2007, 23. júla 2007, 10. augusta 2007, či 15. augusta 2007 oznámil, že v danej veci bol už viackrát upovedomený o tom, že o jeho požiadavke konať vo veci služobného pomeru už nie je možné. Na základe uvedeného sťažovateľ 17. augusta 2007 opäť podal okresnému súdu sťažnosť „*na nekonanie ministra vnútra SR*“, na ktorú mu odpovedala predsedníčka tamojšieho súdu listom z 22. augusta 2007, v ktorom mu oznámila, že označené uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 26. mája 2007, vec bola postúpená ministrovi vnútra, a teda okresný súd nemá právomoc ďalej vo veci konať.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal:

„Po prijatí mojej sťažnosti pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, pre porušovanie základných ľudských práv a opakovaných konajúcich prietahov na Okresnom súde Bratislava I a nečinnosti napraviť predpísanú formu zákona č. 410/1991 Zb. o PZ SR na UZNESENIE OS Bratislava I, sp. zn. 18 C 92/2006, o zmenu rozhodnutia, doplatenie ušlej mzdy s úrokom omeškania, navrhujem Ústavnému súdu SR, aby vo svojom náleze zaviazal:

- za opakované konajúce prietahy na OS Bratislava I a neodpovedanie na sťažnosti zaslane doporučenou poštou, zaplatiť odškodné za prietahy sumou 300.000.- Sk.

- vo svojom náleze prikázať Ministrovi vnútra SR, aby obnovil stav pred porušením a nepokračoval v porušovaní základných ľudských práv, predpísanej formy zákona SNR č. 410/1991 Zb. o PZ SR, kde odmieta konať na UZNESENIE OS Bratislava I, sp. zn. 18 C 92/2006, vykonať zmenu rozhodnutia vo veci ukončenia neplatného služobného pomeru s PZ SR, doplatenie ušlej mzdy k dátumu zmeneného rozhodnutia, aj s valorizačnými príplatkami s ročným úrokom omeškania 4,25 %.

- za nesprávny úradný postup predpísanej formy, pri skončení služobného pomeru v službách PZ SR zákona č. 410/1991 Zb. nezákonným rozhodnutím zo strany MV SR, zaplatiť náhradu škody na sumu 500.000.- Sk

- za nečinnosť a konania prietahov zo strany MV SR, uhradiť odškodné na sumu 500.000.- Sk

Súdne trovy konania uhradí MV SR spoločne z OS Bratislava I.

- Po vynesení NÁLEZU Ústavným súdom Slovenskej republiky a po právoplatnosti, vykonať tieto navrhnuté opatrenia do troch dní. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval návrh na neverejnom zasadnutí.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ nie je v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v tomto prípade ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie tohto nedostatku podania z dôvodu, že v návrhu ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu jeho ústavných práv, ústavný súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý mu bol zrejmy z petitu sťažnosti, ako aj jej odôvodnenia.

Pokiaľ sťažovateľ v časti sťažnosti namietal postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 92/2006 z hľadiska porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ju odmietol ako podanú oneskorene.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 10. septembra 2007. Z uznesenia okresného súdu č. k. 18 C 92/2006-16 z 30. marca 2007 je zrejmé, že toto nadobudlo právoplatnosť 26. mája 2007.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 246/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07).

Vzhľadom na to, že predmetná sťažnosť je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, a s prihliadnutím na dátum právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 18 C 92/2006 (26. máj 2007), ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (10. september 2007), ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti v tejto časti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07). Keďže zmeškanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

Keďže sťažovateľ namietal prietahy v konaní okresného súdu po právoplatnosti konania vedeného pod sp. zn. 18 C 92/2006 z dôvodu, že okresný súd nereagoval na jeho žiadosť z 31. mája 2007 o vyznačenie doložky právoplatnosti a vykonateľnosti na uznesení z 30. marca 2007, ako aj z dôvodu, že jeho postup ako taký považoval za postup so zbytočnými prietahmi, ústavný súd posúdil danú časť sťažnosti ako zjavne neopodstatnenú.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci súdom sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04, III. ÚS 73/07).

Z obsahu podania a jeho príloh ústavný súd zistil, že na sťažnosť sťažovateľa o nevyznačenie požadovanej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti reagovala predsedníčka okresného súdu listom sp. zn. Spr. 2003/2007 z 27. júna 2007, v ktorom mu oznámila, že takáto jeho žiadosť sa v spise nenachádza. Zároveň podaním sp. zn. Spr. 2180/2007 z 22. augusta 2007 predsedníčka okresného súdu oznámila sťažovateľovi, že uznesenie sp. zn. 18 C 92/2006 z 30. marca 2007 nadobudlo právoplatnosť 26. mája 2007. Predsedníčka okresného súdu v závere dodala: „*Vec bola postúpená na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, z tohto dôvodu už Okresný súd Bratislava I nie je kompetentný vo veci konať.*“

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že uvedeným postupom okresného súdu po právoplatnosti konania vedeného pod sp. zn. 18 C 92/2006 nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože okresný súd o návrhu sťažovateľa právoplatne rozhodol 26. mája 2007 a napokon podaním z 22. augusta 2007 mu oznámil všetky relevantné informácie týkajúce sa právoplatnosti konania, ako aj skutočnosti, na ktorý orgán verejnej moci bol spis postúpený. Okresný súd teda žiadnym spôsobom nezasiahol do právnej istoty sťažovateľa, aby bolo vôbec možné hovoriť o účinkoch spôsobilých vyvolať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, a to o to viac, že daný postup okresného súdu už nebol konaním o návrhu sťažovateľa, ale išlo o iný postup okresného súdu v súvislosti so sťažnosťami, podaniami a žiadosťami sťažovateľa po právoplatnosti konania.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o možnom porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy postupom a uznesením okresného súdu č. k. 18 C 92/2006-16 z 30. marca 2007 ústavný súd uvádza, že pri prerokovaní tejto časti sťažnosti vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich

v občianskoprávných a trestnoprávných veciach (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody pred ústavným súdom sa možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity nebol príslušný na preskúmanie zákonnosti a ústavnosti postupu a uznesenia okresného súdu č. k. 18 C 92/2006-16 z 30. marca 2007, pretože toto preskúmanie patrilo prioritne do právomoci odvolacieho (krajského) súdu (§ 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).

Keďže pred právomocou ústavného súdu tu stále existoval iný súd (všeobecný), ktorý bol v prvom rade povinný zabezpečiť ochranu sťažovateľovým právam, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05).

Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom ministra vnútra z dôvodu, že po právoplatnosti uznesenia okresného súdu č. k. 18 C 92/2006-16 z 30. marca 2007, ktorým bolo konanie zastavené a vec mu bola postúpená na ďalšie konanie, odmieta vo veci konať.

Aj pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, a to s poukazom na ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce správne súdnictvo (§ 244 a nasl.). Keďže podstatou sťažovateľovej námietky je nespokojnosť s postupom ministra vnútra, ktorý podľa jeho názoru nekoná o jeho právach, ústavný súd upriamuje pozornosť na ustanovenie § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Vzhľadom na to, že aj v tomto prípade je pred právomocou ústavného súdu daná právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho v rámci správneho súdnictva, ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že k ochrane práv sťažovateľa vo vzťahu k ním namietanému prepusteniu zo služobného pomeru už vyslovil svoj právny názor v časti uznesenia č. k. III. ÚS 155/06-60 zo 17. mája 2006, ktorým bola jeho skoršia sťažnosť odmietnutá.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2008